

อัตลักษณ์ของคนล้านนาจากบทเพลงลูกทุ่งคำเมือง
ที่ขับร้องโดย อบเชย เวียงพิงค์
THE IDENTITIES OF LANNA PEOPLE FROM THE NORTHERN
FOLK SONGS SUNG BY OPCHUEY WIANGPING

เกษร ยอดแก้ว^{1*} นราวัลย์ พูลพิพัฒน์² และ ศรีวิไล พลมณี³
Kesorn Yodkaew^{1*} Narawan Poonpipat² and Sriwilai Ponmanee³

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ 202 ถ.ช้างเผือก ต.ช้างเผือก อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50300^{1,2,3}
Chiang Mai Rajabhat University, 202 Chang Puak Road, Chang Puak Sub-district, Mueang District,
Chiang Mai Province 50300^{1,2,3}

*Corresponding author E-mail: kesorn116@gmail.com

(Received: May 11, 2017; Revised: Jun 27, 2019; Accepted: Jun 28, 2019)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอัตลักษณ์ของคนล้านนาและบทบาทหน้าที่ของเพลงลูกทุ่งคำเมือง ที่ขับร้องโดยอบเชย เวียงพิงค์ แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บทเพลงลูกทุ่งคำเมืองที่ขับร้องโดยอบเชย เวียงพิงค์ จากผลงานเพลงชุดที่ 1- ชุดที่ 4 จำนวน 43 เพลง โดยใช้เครื่องมือในงานวิจัยคือ แบบบันทึกการวิเคราะห์อัตลักษณ์ แบบบันทึกการวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ และเสนอรายงานโดยการพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า อัตลักษณ์ของคนล้านนาในเพลงลูกทุ่งคำเมืองมี 8 อัตลักษณ์ อัตลักษณ์ที่โดดเด่น คือ อัตลักษณ์ด้านภาษา รองลงมา คือ อัตลักษณ์ด้านประเพณี อัตลักษณ์ด้านอุปนิสัยของคนล้านนา อัตลักษณ์ของสตรีล้านนา อัตลักษณ์ด้านสถานที่ อัตลักษณ์ด้านอาหาร อัตลักษณ์ด้านดนตรี และอัตลักษณ์ด้านการประกอบอาชีพ ตามลำดับ ส่วนบทบาทหน้าที่ของเพลงลูกทุ่งคำเมือง พบว่ามี 4 บทบาท บทบาทหน้าที่ที่โดดเด่น คือ บทบาทหน้าที่ด้านการอธิบายกำเนิดอัตลักษณ์ของกลุ่มชนและพิธีกรรม รองลงมาคือ บทบาทหน้าที่ด้านการเป็นกระจกส่องให้เห็นวัฒนธรรม บทบาทหน้าที่ด้านการรักษาแบบแผนพฤติกรรมของบุคคล และบทบาทหน้าที่ด้านความสนุกสนานบันเทิง ตามลำดับ

คำสำคัญ: อัตลักษณ์, คนล้านนา, บทบาทหน้าที่, อบเชย เวียงพิงค์, เพลงลูกทุ่งคำเมือง

¹ นักศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

² รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

³ รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ABSTRACT

The purpose of this study was to investigate the identities of Lanna people from the first to the fourth albums with 43 folk songs that sung by Opchuey Wiangping. The tools used in the research were 2 notes taking: an analyze of identities note, and an analyze of function note. The results were reported by descriptive analysis.

The identities of Lanna people found were 8 identities. The outstanding identities were customs, languages, character of Lanna people, Lanna ladies, occupations, places, foods, and music respectively. Furthermore, this study also found that the function of Lanna folk songs contained four types. The outstanding functions were traditions, faith and religion, Lanna people, entertainment, and Lanna people life respectively.

KEYWORDS: Identities, Lanna People, Function, Opchuey Wiangping, Lanna Folk Songs

บทนำ

เพลงเป็นผลงานสร้างสรรค์จากเครื่องดนตรีหรือการขับร้องถ่ายทอดคำที่นักประพันธ์เรียบเรียงหรือเรียบเรียงขึ้น ประกอบด้วยเนื้อร้อง ทำนอง จังหวะ ทำให้เกิดความไพเราะสร้างความเพลิดเพลินให้แก่ผู้ฟัง มีคุณค่าด้านวรรณศิลป์ทั้งด้านการเลือกสรรคำที่ใช้ในการแต่ง การเรียบเรียงประโยค และการใช้โวหาร ล้านนา (พรพรรณ วรรณนา, 2542)

เพลงลูกทุ่ง เป็นผลงานเพลงที่มีการผสมผสานระหว่างคุณลักษณะเพลงไทยเดิมและเพลงไทยสากล โดยนำเอาเครื่องดนตรีของชาวตะวันตกมาใช้ในการบรรเลงทำนองเป็นเพลงที่แพร่หลายและได้รับความนิยมของคนไทยทุกภาค เนื้อหาหรือแก่นใจความของเพลงลูกทุ่งจะสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะพื้นบ้านไว้มากที่สุด สอดคล้องและเข้ากันได้กับชีวิตของชาวบ้าน ความเป็นนิยมเพลงลูกทุ่งในท้องถิ่นล้านนาแพร่หลาย จนเกิดการพัฒนาไปสู่เพลง

ในลักษณะ “เพลงลูกทุ่งคำเมือง” ซึ่งเป็นเพลงที่ร้องด้วยภาษาท้องถิ่นของคนล้านนา (พรพรรณ วรรณนา, 2542)

เพลงคำเมือง เป็นเพลงที่มีเอกลักษณ์จากการสร้างสรรค์ภาษาถิ่นเหนือหรือที่เรียกว่าภาษาล้านนา มีนักร้อง นักประพันธ์เพลงคำเมืองหลายคน เช่น จรัส มโนเพชร เป็นศิลปินล้านนาที่เป็นทั้งนักร้อง นักดนตรี และนักแต่งเพลงงานดนตรีของ จรัส มโนเพชร เรียกว่าโฟล์คของคำเมือง ได้รับความสนใจจนเป็นที่ยอมรับ และทำให้จรัส มโนเพชรได้รับการยกย่องให้เป็น “ราชาโฟล์คของคำเมือง” สุนทรี เวชานนท์ เป็นนักร้องหญิงที่มีชื่อเสียงจากผลงานเพลงแนวลูกทุ่งล้านนา โดยเฉพาะเพลงสาวเชียงใหม่ และเพลงล่องแม่ปิง ซึ่งเป็นเพลงที่เป็นที่รู้จักของคนล้านนาเป็นอย่างดี ลานนา คัมมินส์ เจ้าของเพลงไวใจใต้กาที่โด่งดังมากในช่วงปี พ.ศ. 2547-2550 ตูตารณี เป็นนักร้องเพลงลูกทุ่งคำเมืองอีกคนหนึ่ง

ที่มีผลงานเพลงคำเมืองแนวสนุกสนาน เป็นที่ชื่นชอบของผู้ฟังทั้งวัยรุ่นและผู้ใหญ่ เพลงที่คู่ ดารณี ขับร้อง เช่น เพลงจันทน์หวู เพลงผัวนิสัยเสีย เพลงหัวอกวันทอง เป็นต้น ในล้านนามีนักร้องเพลงคำเมืองเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะนักร้องเพลงคำเมืองที่ชื่อ คำหล้า ัญญพร ที่เป็นทั้งนักร้อง แต่งคำร้องและทำนองเอง เพลงของคำหล้าเป็นเพลงที่แสดงถึงวิถีชีวิตของคนล้านนาไว้อย่างครบครัน อีกทั้งยังมีสำนวนที่ไพเราะ ใช้ภาษาสละสลวย เช่น เพลงปีใหม่เมือง เพลงล่องสะเปา เพลงพินเปียะ เป็นต้น โดยเฉพาะ เพลงพินเปียะ เป็นบทเพลงที่ได้รับรางวัลเพลงไทยพื้นบ้านภาคเหนือยอดเยี่ยม “รางวัลพระพิฆเนศทองพระราชทาน” ครั้งที่ 6 เมื่อปี พ.ศ. 2548 จะเห็นได้ว่าปัจจุบันมีเพลงที่ร้องด้วยภาษาคำเมืองหรือที่เรียกว่า เพลงคำเมือง ออกมามากมายและเป็นที่ยอมรับและชื่นชอบของผู้ฟังอยู่เสมอ นอกจากเพลงคำเมืองที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ยังมีเพลงลูกทุ่งคำเมืองที่ถือว่าเป็นที่ฮิตไปแล้ว แต่ยังคงได้รับความนิยมเป็นอย่างสูงอยู่เสมอมาจนถึงปัจจุบัน นั่นก็คือ เพลงลูกทุ่งคำเมืองที่ขับร้องโดยนักร้องลูกทุ่งคำเมืองที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นศิลปินหญิง ที่มีเอกลักษณ์ในการร้องเพลงภาษาถิ่นเหนือ (คำเมือง) ได้อย่างไพเราะจับใจ บทเพลงที่ ออบเชย เวียงพิงค์ ขับร้องเป็นบทเพลงที่ฟังง่าย ร้องง่าย อีกทั้งยังมีความไพเราะทั้งทางด้านท่วงทำนองภาษา มีความหลากหลายทางด้านอารมณ์ ความสนุกสนาน ความบันเทิง ความเพลิดเพลิน โดยเฉพาะการสะท้อนภาพวิถีชีวิตของคนล้านนาในบทเพลง เพลงลูกทุ่ง

คำเมืองที่ ออบเชย เวียงพิงค์ขับร้อง ไม่เพียงแต่ได้รับความนิยมชมชอบจากชาวเหนือหรือชาวล้านนา ซึ่งเข้าใจภาษาคำเมือง ภาษาท้องถิ่นของตนเท่านั้น แต่ยังเป็นที่ยอมรับของชาวไทยภาคอื่น ๆ แม้กระทั่งชาวต่างชาติที่สนใจในศิลปะการดนตรีของเพลงลูกทุ่งคำเมือง โดยเฉพาะเทศกาลสงกรานต์ทุกปี ดังบทความของ ศุภกิตติ์ คุณา (ม.ป.ป.) ที่กล่าวถึงเพลงที่ ออบเชย เวียงพิงค์ ขับร้องว่า ถ้ากล่าวถึงบทเพลงในอัลบั้มที่ ออบเชย เวียงพิงค์ ขับร้องแล้วในภาคเหนือโดยเฉพาะจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน แทบไม่มีใครที่จะไม่รู้จักเพลงที่ ออบเชย เวียงพิงค์ ขับร้อง เพลงในอัลบั้มที่ ออบเชย เวียงพิงค์ ขับร้อง มักถูกเปิดมายาวนานหลายสมัยจนคุ้นหูเป็นอมตะ อย่างเช่นเพลง จู๋หมาน้อยขึ้นดอย สาวจี จ้างมันเตอะ อ้ายบ่ลื้มแต่กา คำหัวปีใหม่เมือง แอ่วปีใหม่เมือง เป็นต้น โดยเฉพาะท่อนเพลง “ปีเก่าก็ลวงไปแล้ว ปีใหม่แก้วก็มาสอดมาเติง ประเพณีปีใหม่เมืองเฮา ทั้งหนุ่มเฒ่าเฮาล้วนรำเปิง ต่างก็แห่พ้อนรำตามเจิง ลำราญรีนเริงฮ่วมกันเล่นน้ำ” ท่อนเพลงนี้จะได้ยินทุก ๆ ช่วงเทศกาลสงกรานต์หรือปีใหม่เมือง ที่จังหวัดเชียงใหม่และใกล้เคียง ในภาคเหนือตอนบนมักจะนำบทเพลงที่ ออบเชย เวียงพิงค์ ขับร้องมาเปิดเพื่อให้เข้ากับบรรยากาศเทศกาลปีใหม่เมือง บทเพลงในอัลบั้มทั้ง 4 ชุดที่ ออบเชย เวียงพิงค์ ขับร้องเป็นบทเพลงที่เล่าขานเกี่ยวกับเทศกาลสงกรานต์ (ปีใหม่เมือง) ของคนล้านนา ซึ่งได้รับความนิยมอย่างสูงสุด เช่น เพลงคำหัวปีใหม่ ต่าเหินลา คักคี่ศรีสาวเหนือ หมู่เฮา แอ่วปีใหม่เมือง เชิญแอ่วเมืองเหนือ เป็นต้น ถึงแม้ว่าบทเพลงที่ ขับร้อง

โดยอบเชย เวียงพิงค์ จะเป็นบทเพลงที่ได้จัดทำเป็นอัลบั้ม ให้ผู้ฟังได้ฟังผลงานเพลงมานานนับกว่า 30 ปี แต่บทเพลงเหล่านี้ล้วนเป็นอมตะ ได้รับความนิยมตลอดมายาวนานจนถึงปัจจุบัน

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหาของบทเพลงที่อบเชย เวียงพิงค์ ขับร้องว่าแสดงถึงอัตลักษณ์ของคนล้านนาอย่างไร และมีบทบาทหน้าที่อย่างไรจึงทำให้เพลงเหล่านี้เป็นที่นิยมมาเป็นเวลายาวนาน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพลงลูกทุ่งคำเมืองที่ขับร้องโดยอบเชย เวียงพิงค์ แสดงอัตลักษณ์ของคนล้านนาอย่างไร
2. เพลงลูกทุ่งคำเมืองที่ขับร้องโดยอบเชย เวียงพิงค์ มีบทบาทหน้าที่ต่อสังคมอย่างไร

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเอกสารที่ผู้วิจัยศึกษาและวิเคราะห์บทเพลงลูกทุ่งคำเมืองที่ขับร้องโดย อบเชย เวียงพิงค์ เพื่อศึกษาอัตลักษณ์ของคนล้านนาและบทบาทหน้าที่ของเพลงจากเพลงลูกทุ่งคำเมืองที่ขับร้องโดยอบเชย เวียงพิงค์

ประชากร

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาข้อมูลทุติยภูมิซึ่งได้จากเอกสารที่พิมพ์ในปกแผ่นซีดีรวมบทเพลงลูกทุ่งคำเมืองที่ขับร้องโดย อบเชย เวียงพิงค์ จำนวน 43 เพลง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบบันทึกการวิเคราะห์การแสดงอัตลักษณ์ และแบบบันทึกการวิเคราะห์การแสดงบทบาทหน้าที่ของบทเพลง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอัตลักษณ์และบทบาทหน้าที่ของเพลงลูกทุ่งคำเมือง เพื่อใช้เป็นความรู้พื้นฐานและแนวทางการศึกษา

2. รวบรวมเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งคำเมืองที่ขับร้องโดย อบเชย เวียงพิงค์ ในผลงานเพลงชุดที่ 1-4 จำนวน 43 เพลง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลมีขั้นตอนและกระบวนการต่าง ๆ ดังนี้

1. ศึกษาเนื้อหาของบทเพลงลูกทุ่งคำเมืองที่ขับร้องโดย อบเชย เวียงพิงค์ ในผลงานเพลง ชุดที่ 1-4 จำนวน 43 เพลง
2. นำเนื้อหาของบทเพลงมาวิเคราะห์ในแบบบันทึก จำแนกบทเพลงตามหัวข้อด้านอัตลักษณ์และด้านบทบาทหน้าที่
3. นำสาระการวิเคราะห์มาสังเคราะห์แล้วเขียนนำเสนอด้วยการพรรณนาประกอบกรยกตัวอย่างข้อความบางตอนจากบทเพลงที่สะท้อนเรื่องอัตลักษณ์ของคนล้านนาและบทบาทหน้าที่ของเพลงลูกทุ่งคำเมือง โดยวิธีพรรณนาวิเคราะห์

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาอัตลักษณ์ของคนล้านนา และบทบาทหน้าที่ของเพลง จากบทเพลงลูกทุ่ง คำเมืองที่ขับร้องโดย ออบเชย เวียงพิงค์ จำนวน 43 เพลง พบว่า

1. ด้านอัตลักษณ์ ของคนล้านนา พบ 8 อัตลักษณ์ ดังนี้

1.1 อัตลักษณ์ด้านประเพณี ในบทเพลงกล่าวถึง ประเพณีของคนล้านนา คือประเพณีปีใหม่เมือง ในประเพณีปีใหม่เมืองของคนล้านนา จะมีการประกอบพิธีกรรม และปฏิบัติกิจกรรม คือ การดำหัวคนเฒ่าคนแก่ พ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ผู้ใหญ่ ผู้มีพระคุณ การปล่อยนกปล่อยปลา การทำบุญตักบาตร การฟังเทศน์ฟังธรรม การขนทรายเข้าวัด การเล่นน้ำ การพ้อนรำ การรำวง การแต่งกายแบบพื้นเมืองของคนล้านนา ประเพณีลอยกระทง จะมีกิจกรรม การลอยกระทง และประเพณีปอยหลวง มีพิธีกรรมและกิจกรรมที่ปฏิบัติ คือ การแห่ครัวตาน การทำบุญ การฟังเทศน์ ฟังธรรม การพ้อน และการจุดบอไฟ

1.2 อัตลักษณ์ด้านภาษา ภาษาที่กล่าวถึงในบทเพลงทุกเพลงส่วนใหญ่ใช้ภาษา ล้านนา ที่เรียกว่า “ภาษาคำเมือง” มีการใช้ คำซ้ำ คำซ้อน และสำนวน

1.3 อัตลักษณ์ด้านอุปนิสัยของคนล้านนา ในบทเพลงกล่าวถึงลักษณะนิสัย พฤติกรรมของคนล้านนาในเรื่อง ความมีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีไมตรี มีความกตัญญูทวดเทที่

1.4 อัตลักษณ์ของสตรีล้านนา ในบทเพลงกล่าวถึงลักษณะพฤติกรรมของสตรี ล้านนาในเรื่องที่ดั่งงาม เช่น เป็นคนดี มีน้ำใจ

รักนวลสงวนตัว รักศักดิ์ศรีของลูกผู้หญิง มีการเลือกคู่ครองตามแบบแผนที่เคยปฏิบัติ

1.5 อัตลักษณ์ด้านการประกอบอาชีพ ในบทเพลงกล่าวถึงอาชีพของชาวล้านนา คือ อาชีพเกษตรกรรมที่บรรพบุรุษทำมาตั้งแต่ดั้งเดิมสืบทอดสู่รุ่นลูกหลาน ปัจจุบันคนล้านนาก็ยังประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก งานเกษตรกรรมที่ทำก็คือ การทำไร่ ทำนา ทำสวน การทำสวนก็จะเป็นสวนผัก สวนผลไม้ เช่น ลำไย ลิ้นจี่ อาชีพเพาะถั่วงอก อาชีพรับจ้าง อาชีพค้าขาย และอาชีพแกะสลัก

1.6 อัตลักษณ์ด้านสถานที่ ในบทเพลงกล่าวถึงสถานที่สำคัญทางศาสนา สถานที่ท่องเที่ยว และสัญลักษณ์ประจำจังหวัด ในดินแดนล้านนา ทุกจังหวัด ได้แก่ จังหวัดแพร่ มีวัดพระธาตุช่อแฮ วัดพระบาทมิ่งเมือง จังหวัดน่านมีแก่งหลวง วัดพระธาตุแช่แห้ง จังหวัดลำปางมีรถม้า ถ้ำผาไท น้ำตกตาดเหมย จังหวัดเชียงรายมีอำเภอเชียงแสน ที่ได้ชื่อว่า เป็นเมืองเก่า จังหวัดพะเยามีกว๊านพะเยา วัดพระเจ้าตนหลวง สวางามอำเภอดอกคำใต้ จังหวัดลำพูนมีวัดบ้านปาง สวางามอำเภอป่าซาง จังหวัดแม่ฮ่องสอน เมืองหมอกครึ้ม มีช้างเป็นจำนวนมาก เหมืองแร่ ดอกเอื้องแซะ เอื้องดอย และจังหวัดเชียงใหม่มีสถานที่สำคัญ คือ วัดพระธาตุดอยสุเทพ

1.7 อัตลักษณ์ด้านอาหาร อาหารที่กล่าวถึงในบทเพลง ได้แก่ ข้าวเหนียว ถั่วเน่าเมอะ ข้าวจี๊ ลาบ และหลู้

1.8 อัตลักษณ์ด้านดนตรี เครื่องดนตรีและศิลปะการแสดงของชาวล้านนา ในเนื้อเพลง กล่าวถึงเครื่องดนตรีล้านนา คือ

ซึ่ง สะล้อ และพิน ส่วนศิลปะการแสดง คือ จ้อยและซอ

2. ด้านบทบาทหน้าที่ของเพลงลูกทุ่ง
คำเมืองมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

2.1 บทบาทหน้าที่ด้านการอธิบาย
กำเนิดอัตลักษณ์ของกลุ่มชนและพิธีกรรม ได้แก่ การดำหัวคนเฒ่าคนแก่ พ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ผู้ใหญ่ ผู้มีพระคุณ การปล่อยนกปล่อยปลา การทำบุญตักบาตร การพึ่งเทศน์ฟังธรรม การขนทรายเข้าวัด การเล่นน้ำ การพ้อนรำ การรำวง การแต่งกายแบบพื้นเมืองของคนล้านนา การแห่ ครีวตาน การทำบุญ การพึ่งเทศน์ฟังธรรม การพ้อน และการจุดบอกไฟ

2.2 บทบาทหน้าที่ด้านการเป็น
กระจกสะท้อนให้เห็นวัฒนธรรม ผู้ประพันธ์
ต้องการแสดงให้เห็นวัฒนธรรมของคนล้านนา
ได้แก่ ภาษา อาหาร ดนตรี และการเลือกคู่ครอง

2.3 บทบาทหน้าที่ด้านให้ความ
สนุกสนานบันเทิง นอกจากนี้ที่ผู้ประพันธ์จะ
นำเสนอเนื้อหาของบทเพลงที่สะท้อนถึงวิถีชีวิต
ของคนแล้ว ยังมีการสอดแทรกเนื้อหาที่สื่อ
อารมณ์สนุกสนาน ตลอดจนท่วงทำนอง
จังหวะของบทเพลงที่จะทำให้เกิดความบันเทิง
สนุกสนาน

2.4 บทบาทหน้าที่ด้านการรักษา
แบบแผนพฤติกรรมของบุคคล ได้แก่ ความมีน้ำใจ
การช่วยเหลือเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน ความมีไมตรี
ความรักศักดิ์ศรี การรักนวลสงวนตัวของ
ลูกผู้หญิง ความกตัญญูกตเวทิตะ และการเลือก
คู่ครอง

การอภิปรายผล

อัตลักษณ์ของคนล้านนาจากบทเพลง
ลูกทุ่งคำเมืองที่ขับร้องโดย อบเชย เวียงพิงค์
จากการศึกษาตามวัตถุประสงค์การวิจัย
อภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผลการวิจัยอภิปรายได้ว่า จากการ
ศึกษาอัตลักษณ์ของคนล้านนาในบทเพลงที่
ขับร้องโดย อบเชย เวียงพิงค์ พบว่า บทเพลง
ของ อบเชย เวียงพิงค์ เป็นบทเพลงที่มีเนื้อหา
เกี่ยวกับท้องถิ่นล้านนาจึงสามารถสะท้อน
ให้เห็นอัตลักษณ์ของคนล้านนาได้อย่าง
ชัดเจน ซึ่งอัตลักษณ์ที่พบได้แก่ อัตลักษณ์
ด้านประเพณี อัตลักษณ์ด้านภาษา อัตลักษณ์
ด้านอุปนิสัยของคนล้านนา อัตลักษณ์ของ
สตรีล้านนา อัตลักษณ์ด้านการประกอบอาชีพ
อัตลักษณ์ด้านสถานที่ อัตลักษณ์ด้านอาหาร
และอัตลักษณ์ด้านดนตรี จะเห็นได้ว่าใน
ทุก ๆ ด้านจะมีอัตลักษณ์บ่งบอกความเป็นล้านนา
อย่างชัดเจน สอดคล้องกับแนวคิดของ ไพฑูรย์
มิกุล (2551) ที่กล่าวว่า อัตลักษณ์ เป็นสิ่งที่
ทำให้เรารู้ว่าเราเป็น เรา หรือ พวกเรา
ซึ่งแตกต่างจากเขา พวกเขา หรือคนอื่น
เช่นเดียวกับความคิดเห็นของกาญจนา
แก้วเทพ (2544) ที่กล่าวว่า อัตลักษณ์ของ
บุคคลเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีความรู้สึกร่วมกัน
ในด้านการตระหนักรู้ (Awareness) บางอย่าง
เกี่ยวกับตัวตนของเรา เกี่ยวกับการยอมรับ
ในความเป็นตัวตน ให้เห็นว่ามีเหมือน
หรือต่าง อย่างไรกับกลุ่มอื่นหรือบุคคลอื่น
ทั้งระหว่างบุคคลภายในสังคมและภายใน
ตัวบุคคลเอง นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับ
งานวิจัยของ สุกัญญา เชาว์น้ำทิพย์ (2549) ที่

ได้ศึกษาเรื่อง อุดมการณ์และกลวิธีในการนำเสนอ
 อุดมการณ์ของชาวล้านนาในนวนิยายของ มาลา
 คำจันทร์ จำนวน 13 เรื่อง ได้แก่ เจ้าจันทร์พมหมอม:
 นิราศพระธาตุอินทร์แขวน สร้อยสุคันธา
 เมืองลับแล ไพรอำพราง เด็กบ้านดอย
 ไอ้ค่อม ลูกป่า เขียวเสือไฟ นกแอ่นฟ้า บ้านไร่
 ชายดง ตาบอุปราช ใต้หล้าฟ้าหลัง และ
 ดงคนดิบ ผลการศึกษาพบว่านวนิยายของมาลา
 คำจันทร์ เป็นงานเขียนที่แสดงลักษณะชัดเจน
 ของท้องถิ่นล้านนา ซึ่งมีอัตลักษณ์ของชาวล้านนา
 ปรากฏ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านค่านิยมการสักหมีกดำ
 ด้านความเชื่อ ได้แก่ ความเชื่อเรื่องผี ความเชื่อ
 เรื่องขวัญ ความเชื่อเรื่องจารีตต้องห้ามหรือขีด
 และความเชื่อเรื่องการไหว้พระธาตุปีเกิด
 ด้านประเพณี ได้แก่ ประเพณีเกี่ยวกับศาสนา
 ประเพณีเกี่ยวกับเทศกาล ประเพณีเกี่ยวกับ
 สังคม และประเพณีส่วนบุคคล ด้านวิถีชีวิต
 ความเป็นอยู่ ได้แก่ การใช้ดนตรีในชีวิตประจำวัน
 การเลือกคู่ครอง การแต่งกาย อาหาร
 และที่อยู่อาศัย ด้านวรรณกรรม ได้แก่
 วรรณกรรมมุขปาฐะ และวรรณกรรมลาย
 ลักษณ์ ด้านการใช้ภาษา ได้แก่ สำเนียงพูด
 การใช้คำนำหน้าชื่อ การใช้คำเรียกขาน และ
 ลักษณะตัวอักษร จากผลการวิจัยของ สุกัญญา
 เชาวน์ทิพย์ พบอัตลักษณ์ของชาวล้านนาใน
 นวนิยายของ มาลา คำจันทร์ สอดคล้องกับ
 ที่ผู้วิจัยได้ศึกษา คือ อัตลักษณ์ด้านประเพณี
 ได้แก่ ประเพณีสงกรานต์ (ปีใหม่) ประเพณี
 ปอยหลวง ด้านวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ได้แก่
 การใช้ดนตรีในชีวิตประจำวัน คือ การร้องจ้อย
 และใช้เครื่องดนตรีพื้นเมือง สะล้อ ซอ ซึ่ง
 วัฒนธรรมในการเลือกคู่ครองของชาวล้านนา

คือ การอุปบ่าวแ้วสาว การแต่งกายที่เป็น
 อัตลักษณ์ คือ การแต่งกายด้วยเสื้อผ้า
 พื้นเมืองของคนล้านนา คือ ชายนุ่งกางเกง
 ขาวาวลักษณะแบบกางเกงขาวาวแบบ 3 ส่วน
 เรียกติดปากว่า “เตี๋ยว” หรือ เตี๋ยวสะตอ
 ทำจากผ้าฝ้าย ย้อมสีน้ำเงินหรือสีดำ ส่วนเสื้อ
 เป็นเสื้อผ้าฝ้ายคอกลม แขนสั้น แบบผ่าอก
 กระดุม 5 เม็ด สีน้ำเงินหรือสีดำเช่นเดียวกัน
 เรียกว่า เสื้อหม้อห้อม สำหรับหญิงนุ่งผ้าซิ่น
 (ผ้าถุง) ยาวเกือบถึงตาตุ่ม นิยมนุ่งทั้งสาว
 และคนแก่ ผ้าถุงมีความประณีตงดงาม
 ดิ้นซิ่นมีลวดลายงดงาม ส่วนเสื้อเป็นเสื้อ
 คอกลม มีสีล้วน ลวดลายสวยงามเช่นเดียวกัน
 ด้านการใช้ภาษา ได้แก่ ลักษณะเสียงพูดพบว่า
 ชาวล้านนาออกเสียง ร เป็นเสียง ฮ ออกเสียง
 ช เป็นเสียง จ เป็นต้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่า
 อัตลักษณ์ของชาวล้านนา ไม่ว่าจะปรากฏ
 ในคติชนประเภทใดก็ยังคงแสดงให้เห็น
 อัตลักษณ์ของความเป็นล้านนาที่มีความ
 เหมือนกัน เช่นเดียวกับผลการศึกษาของ วิฑิตินัน
 บ.คอมมอน (2555) ที่ศึกษาเรื่องเพลงและ
 อัตลักษณ์วัฒนธรรมชุมชน: จรัส มโนเพ็ชร
 กับบทบาทของนักรบทางวัฒนธรรมดนตรี
 ล้านนา จากการศึกษาพบว่า บทเพลงล้านนา
 ถือเป็นความโดดเด่นทางวัฒนธรรมของชุมชน
 ล้านนา บทเพลงในยุคสมัยใหม่ได้รับการพัฒนา
 จากเพลงพื้นบ้านล้านนา นำมาประยุกต์กับ
 ดนตรีสมัยใหม่ ก่อให้เกิดแนวดนตรีลูกผสม
 เช่น โฟล์คซองล้านนา ลูกทุ่งล้านนา ฮิปฮอป
 ล้านนา มีความทันสมัยขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม
 บทเพลงเหล่านี้และศิลปินล้านนาโดยเฉพาะ
 จรัส มโนเพ็ชร ครูเพลงล้านนาที่ล่วงลับไปแล้ว

ยังคงถ่ายทอดและธำรงอัตลักษณ์วัฒนธรรมของชุมชนล้านนาผ่านการสื่อสารด้วยบทเพลงแสดงให้เห็นอัตลักษณ์ของคนล้านนาด้านต่าง ๆ เช่น จารีต ประเพณี วัฒนธรรมด้านต่าง ๆ ทั้งด้านภาษา วิถีชีวิต การแต่งกาย อาหารการกิน ดนตรี ความรักศักดิ์ศรีของสตรีล้านนา และภาพความสวยงามของชุมชนล้านนา เป็นต้น ซึ่งการธำรงรักษาอัตลักษณ์ล้านนาผ่านบทเพลงของจรัล มโนเพ็ชร ที่สะท้อนอัตลักษณ์ของล้านนาออกมาดังกล่าว แสดงให้เห็นอัตลักษณ์ของล้านนาเช่นเดียวกับ บทเพลงที่อบเชย เวียงพิงค์ เป็นผู้ขับร้อง และนอกจากนั้นจากการศึกษาของ ยุวรี กุศล (2554) ที่ศึกษาเรื่อง อัตลักษณ์ชาวอีสานจากบทเพลงลูกทุ่งที่ขับร้องโดย ต่าย อรทัย พบว่าอัตลักษณ์ของชาวอีสานได้แก่ ค่านิยม ความเชื่อ วัฒนธรรม ประเพณี การประกอบอาชีพ อาหารประจำท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรม การแสดง และเครื่องดนตรีอีสาน จากผลการวิจัยของยุวรี กุศล ที่ศึกษาอัตลักษณ์ของชาวอีสานจากบทเพลงลูกทุ่ง พบอัตลักษณ์ที่มีความเหมือนกับที่ผู้วิจัยได้ศึกษา คือ อัตลักษณ์ด้านวัฒนธรรม ประเพณี การประกอบอาชีพ อาหารประจำท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรม การแสดง และเครื่องดนตรี แสดงให้เห็นว่า ในแต่ละภูมิภาคแต่ละท้องถิ่นจะมีอัตลักษณ์แสดงความเป็นตัวตนหรือกลุ่มชนของตน

จากการศึกษาอัตลักษณ์ของ
คนล้านนาจากบทเพลงลูกทุ่งคำเมืองที่
ขับร้องโดย อบเชย เวียงพิงค์ พบว่าอัตลักษณ์
ที่โดดเด่น คือ อัตลักษณ์ด้านภาษา รองลงมาคือ
อัตลักษณ์ด้านประเพณี อัตลักษณ์ด้านอุปนิสัย

ของคนล้านนา อัตลักษณ์ของสตรีล้านนา
อัตลักษณ์ด้านสถานที่ อัตลักษณ์ด้านอาหาร
อัตลักษณ์ด้านดนตรี และอัตลักษณ์ด้าน
การประกอบอาชีพ ตามลำดับ อัตลักษณ์
ด้านภาษามีความโดดเด่นที่สุด เพราะเนื้อร้อง
ของเพลงทุกเพลงใช้ภาษาล้านนาหรือ
ที่เรียกว่า ภาษาคำเมือง เป็นส่วนใหญ่ มีการใช้
คำซ้ำ คำซ้อน และสำนวนมีการเล่นคำ สัมผัสสระ
สัมผัสอักษร ในบทเพลงทำให้เพลงมีความไพเราะ
สนุกสนาน ทำให้คนล้านนาได้เรียนรู้และไม่ลืม
ภาษาคำเมือง มีความภาคภูมิใจในภาษาที่เป็น
เอกลักษณ์ของตนเอง ตลอดจนคนต่างถิ่น
ต่างชาติที่มีความสนใจในภาษาล้านนาก็มี
ความประทับใจเช่นเดียวกัน ด้านประเพณี
จากบทเพลงกล่าวถึงประเพณีและพิธีกรรม
ของประเพณีที่ปฏิบัติสืบต่อกันมายาวนาน
เป็นการปลูกฝังการธำรงรักษาจารีตประเพณี
ที่ดีงาม ส่งผลให้คนล้านนาเกิดความภูมิใจ
และทำให้นักท่องเที่ยวต่างถิ่นอยากมาท่องเที่ยว
และชื่นชมวัฒนธรรมประเพณีของล้านนา
ความโดดเด่นด้านอุปนิสัยของคนล้านนา
คนล้านนาได้ชื่อว่า เป็นคนสนุกสนาน ยิ้มแย้ม
แจ่มใส มีน้ำใจ มีอัธยาศัยไมตรีที่ดีต่อ
คนล้านนาด้วยกัน และคนต่างถิ่น อัตลักษณ์ของ
สตรีล้านนา สตรีล้านนามีความโดดเด่นในเรื่อง
การรักษาจารีตประเพณี แบบแผนประเพณีที่ดีงาม
รักนวลสงวนตัว พุดจาอ่อนหวาน ใจเย็น อัต
ลักษณ์ด้านสถานที่ ล้านนามีความโดดเด่น
ด้านสภาพภูมิศาสตร์ ส่วนใหญ่เป็นภูเขา
และไหล่เขา ที่ราบสลับกับทิวเขา มีสภาพอากาศ
หนาวเย็นและส่งผลต่อวิถีชีวิตและพืชพันธุ์ไม้
อากาศที่หนาวเย็นเป็นเสน่ห์ของภูมิภาค

สะท้อนบรรยากาศสภาพแวดล้อม รวมทั้ง พืชพันธุ์ไม้เมืองหนาว อย่าง ท้อ สตรอเบอรี่ ดอกพญาเสือโคร่ง ชา เป็นต้น ล้วนเป็นพันธุ์ไม้ที่สามารถสัมผัสสัมผัส ชับ สุนทรีภาพได้จากภูมิภาคนี้ พันธุ์ไม้อีกหนึ่งชนิดหนึ่งที่มีชื่อเสียงในดินแดนล้านนา คือ ลำไย นอกจากนี้ สภาพธรรมชาติที่เป็นภูเขา ทำให้พื้นที่นี้มีอัตลักษณ์ของทัศนียภาพที่สวยงาม บรรยากาศดี ตลอดจนดินแดนล้านนาเป็นดินแดนแห่งพระพุทธศาสนา จึงทำให้เห็นอัตลักษณ์ของความเป็นล้านนา ด้านสถานที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา คือ วัดวาอารามต่าง ๆ ทั้ง 8 จังหวัดภาคเหนือ ด้วยฝีมือของช่างศิลป์ด้านสถาปัตยกรรม จิตรกรรม และประติมากรรม อัตลักษณ์ด้านอาหาร ล้านนามีความโดดเด่นในการรับประทานข้าวเหนียวเป็นอาหารหลัก ลาบ หลู้ดิบ เป็นกับข้าวที่คนล้านนานิยมเป็นอย่างมาก ตลอดจนข้าวจี๊ และถั่วเน่าเมอะ เป็นอาหารที่คนล้านนามีไว้ประจำบ้านไม่ขาด อัตลักษณ์ด้านดนตรี ล้านนามีความโดดเด่นในการใช้เครื่องดนตรี สะล้อ ซอ ซึง บรรเลงขับกล่อม ทั้งในงานรื่นเริง สนุกสนานและงานเศร้าโศกได้อย่างไพเราะ มีการขับร้อง จ้อย ซอ ซึ่งปัจจุบันการขับร้อง จ้อย ซอ มีการใช้ เครื่องดนตรี สะล้อ ซอ ซึง ประกอบ ทำให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินยิ่งขึ้น และอัตลักษณ์ด้านการประกอบอาชีพ คนล้านนามีความโดดเด่น ในการประกอบอาชีพ เกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ อาชีพอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากการทำเกษตรกรรมก็มี เช่น รับจ้างค้าขาย เผาถ่าน และแกะสลัก

อัตลักษณ์ของล้านนาโดดเด่นในด้านต่าง ๆ เป็นเพราะพื้นที่ล้านนาเป็นสถานที่ที่เคยรุ่งเรืองมากในอดีต จากหลักฐานต่าง ๆ แสดงให้เห็นว่า เป็นดินแดนที่มีความเจริญรุ่งเรืองและมีประวัติความเป็นมาที่ยาวนาน มีความสอดคล้องกับการศึกษาประวัติศาสตร์ ล้านนาของ สุรพล ดำริห์กุล (2545) ที่สะท้อนให้เห็นการหล่อหลอมความเป็นล้านนาที่ยาวนาน และที่สำคัญล้านนาเคยเป็นราชธานี มีเจ้าครองนครปกครองคนจำนวนมาก มีกฎเกณฑ์ระเบียบแบบแผนการปฏิบัติเพื่อความมีระเบียบเรียบร้อย วัฒนธรรม ล้านนามีความเป็นมาที่ยาวนาน ทำให้วัฒนธรรมมีความเข้มแข็งเป็นอัตลักษณ์โดดเด่น แสดงความเป็นตัวตนที่ชัดเจนทุก ๆ ด้านตามที่ได้กล่าวมา ให้ผู้คนรุ่นหลังได้สัมผัสชื่นชม และเป็นแนวทางในการใช้ชีวิตของคนในรุ่นหลังต่อไป

2. ผลการวิจัยด้านบทบาทหน้าที่ของเพลงลูกทุ่งคำเมือง พบว่ามีบทบาทหน้าที่ปรากฏคือ บทบาทหน้าที่ด้านการอธิบายกำเนิดและอัตลักษณ์ของกลุ่มชนและพิธีกรรม บทบาทหน้าที่ด้านการเป็นกระจกส่องให้เห็นวัฒนธรรม บทบาทหน้าที่ด้านให้ความสนุกสนานบันเทิง และบทบาทหน้าที่ด้านการรักษาแบบแผนพฤติกรรมของบุคคล ผลการวิจัยนี้มีความสอดคล้องกับแนวคิดของ ศิราพร ณ ถลาง (2552) ที่นำเสนอบทบาทหน้าที่ของคติชน 3 ประการ ได้แก่ บทบาทของคติชนในการอธิบายกำเนิดอัตลักษณ์ของกลุ่มชนและพิธีกรรม บทบาทของคติชนในการให้การศึกษ อบรมระเบียบสังคม และรักษามาตรฐาน

พฤติกรรมสังคม และบทบาทของคติชนในการเป็นทางออกให้กับความคับข้องใจของบุคคล อันเกิดจากกฎเกณฑ์ทางสังคม สอดคล้องกับ รังสรรค์ จันต๊ะ (2544) ที่กล่าวถึงบทบาทของคติชนวิทยาที่มีในด้านต่าง ๆ อย่างน้อย 3 ประการ คือ คติชนเป็นการถ่ายทอดระบบภูมิปัญญา วิธีคิด และแบบแผนการดำเนินชีวิตของสังคม คติชนเป็นแหล่งให้ความบันเทิง ผ่อนคลายความตึงเครียดจากการทำงาน คติชนเป็นทางออก หรือแหล่งระบายความอัดอั้น ความขัดแย้งทางสังคม นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ อาวี ถาวรเศรษฐ์ (2546) กล่าวถึงหน้าที่และบทบาทของ คติชนว่ามีหน้าที่และบทบาท คือ ให้ความบันเทิง เป็นกระจกส่องให้เห็นวัฒนธรรม ให้การศึกษา กล่อมเกลา รักษาแบบแผนพฤติกรรมของบุคคล และเป็นเครื่องบันเทิงอารมณ์

งานวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชณี กาวี (2558) ที่ศึกษาเรื่อง นิทานตำนาน ภูมินามและประวัติศาสตร์: บทบาทหน้าที่ คุณค่าและอัตลักษณ์ของชุมชนท่าพาน้ำม ตำบลท่าพาน้ำม อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ที่พบว่า นิทาน ตำนาน ภูมินาม และประวัติศาสตร์ สะท้อนให้เห็นถึงบทบาทหน้าที่ว่ามีบทบาทในการอธิบายกำเนิดของกลุ่มชนและพิธีกรรม อธิบายถึงที่มาเหตุผลของสิ่งต่าง ๆ บทบาทในการให้การศึกษาอบรมระเบียบแบบแผนพฤติกรรมและรักษามาตรฐานทางสังคมและท้องถิ่น การสร้าง ข้อห้ามให้คนในชุมชนต้องประพฤติปฏิบัติตาม บทบาทในการเป็นทางออกให้กับความคับข้องใจของบุคคล อันเกิดจากกฎเกณฑ์ทางสังคม บทบาทในการ

ให้ความบันเทิงแก่คนในสังคม นอกจากนั้นยังสะท้อนให้เห็นถึงคุณค่า ทั้งด้านความบันเทิง ด้านปัญญา ด้านการกระชับความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านการศึกษาเกี่ยวกับสังคม และวัฒนธรรม เช่นเดียวกับงานวิจัยของขวัญใจ บุญคุ้ม (2559) ที่ศึกษาเรื่องวิถีชนลีลาและบทบาทหน้าที่ของเพลงลูกทุ่ง แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ บทเพลงลูกทุ่งที่ได้รับค่านิยมของสถานีวิทยุเอฟเอ็ม 95 ลูกทุ่งมหานคร ระหว่างเดือนมกราคม ถึงเดือน ธันวาคม พ.ศ. 2558 จำนวน 65 เพลง ผลการวิจัยด้านบทบาทหน้าที่ของเพลงลูกทุ่ง พบว่ามีบทบาทหน้าที่ด้านการบันเทิง บทบาทหน้าที่ด้านความเชื่อและศาสนา บทบาทหน้าที่ด้านการให้กำลังใจ บทบาทหน้าที่ด้านการแสดงจารีตประเพณี บทบาทหน้าที่ด้านให้ความสนุกสนานบันเทิง และบทบาทหน้าที่ด้านการสะท้อนถึงการดำรงชีวิตของมนุษย์ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของฐิตินัน บ.คอมมอน (2555) เรื่อง เพลงและอัตลักษณ์วัฒนธรรมชุมชน: จรัส มโนเพชรกับ บทบาทของนักรบทางวัฒนธรรมดนตรีล้านนา พบว่าบทเพลงของ จรัส มโนเพชร มีบทบาทในการเชื่อมโยงและถ่ายทอดอัตลักษณ์ของชุมชนในทุกด้านเป็นอย่างดียิ่งมาทุกยุคทุกสมัยจนถึงปัจจุบัน เช่นเดียวกับบทเพลงลูกทุ่งคำเมืองที่ขับร้องโดย อบเชย เวียงพิงค์ ที่ผู้วิจัยได้ศึกษา

จากการศึกษาบทบาทหน้าที่ของเพลงลูกทุ่งคำเมืองที่ขับร้องโดย อบเชย เวียงพิงค์ พบว่าบทบาทหน้าที่ที่โดดเด่น คือ บทบาทหน้าที่ด้านการอธิบายกำเนิดอัตลักษณ์ของกลุ่มชน และพิธีกรรม รองลงมาคือ บทบาทหน้าที่

ด้านการเป็นกระจกส่องให้เห็นวัฒนธรรม
บทบาทหน้าที่ด้านการรักษาแบบแผน
พฤติกรรมของบุคคล และบทบาทหน้าที่ด้าน
ความสนุกสนานบันเทิง ตามลำดับ บทบาท
หน้าที่ของเพลงด้านการอธิบายกำเนิด
อัตลักษณ์ของกลุ่มชนและพิธีกรรมเป็น
บทบาทที่โดดเด่นที่ปรากฏในบทเพลงที่ ออบเซย
เวียงฟิงค์ ขับร้อง จากบทเพลงมีเพลง
หลายเพลงที่บอกเล่าถึงพิธีกรรม กิจกรรม
ที่ปฏิบัติในประเพณีของล้านนา คือ การดำหัว
คนเฒ่าคนแก่ พ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ผู้ใหญ่
ผู้มีพระคุณ การปล่อยนกปล่อยปลา การทำบุญ
ตักบาตร การฟังเทศน์ฟังธรรม การชน
ทรายเข้าวัด การเล่นน้ำ การพักผ่อน การรำวง
การแต่งกายแบบพื้นเมืองในประเพณีปีใหม่เมือง
การลอยกระทงในประเพณีลอยกระทง
การแห่ครัวตาน การทำบุญ การฟังเทศน์
ฟังธรรม การพักผ่อน และการจุดบอกไฟใน
ประเพณีปอยหลวง การบอกเล่าผ่านบทเพลง
เหล่านี้เป็นการสะท้อนให้ผู้ฟังที่เป็นคนล้านนา
เองหรือคนต่างถิ่น ต่างชาติ ต่างภาษา
ได้รับรู้ถึงพิธีกรรม กิจกรรมที่ปฏิบัติ เป็นการ
ย้ำเตือนให้ดำรงรักษาพิธีกรรมที่ดั่งามสืบต่อไป
ชั่วลูกชั่วหลาน เมื่อถึงเทศกาลประเพณีเหล่านี้
โดยเฉพาะในประเพณีปีใหม่เมืองของทุกปี
บทเพลงที่ขับร้องโดย ออบเซย เวียงฟิงค์ จะถูก
นำมาเปิดให้ผู้คนได้รับฟังตลอดช่วงเทศกาล
ปีใหม่เมือง บทบาทหน้าที่ของเพลงด้านการเป็น
กระจกส่องให้เห็นวัฒนธรรม จากบทเพลงแสดง
ให้เห็นความโดดเด่นในการถ่ายทอดวัฒนธรรม
ด้านต่าง ๆ ของคนล้านนา เช่น ด้านภาษา
คนล้านนามีภาษาคำเมืองเป็นเอกลักษณ์

ใช้ภาษาคำเมืองในการติดต่อสื่อสารกัน
นอกจากนั้นยังแสดงให้เห็นถึงความสำคัญ
ของภาษาคำเมืองของคนล้านนาซึ่งมีการใช้คำ
ล้านวน ได้อย่างหลากหลายควรค่าแก่การ
อนุรักษ์สืบทอด ด้านอาหารการกิน คนล้านนา
จะกินข้าวเหนียวเป็นอาหารหลัก กับข้าวที่เป็น
ที่นิยม คือ ลาบ หลู้ และชอบกินดิบ ๆ บทบาท
หน้าที่ของเพลงด้านการรักษาแบบแผน
พฤติกรรมของบุคคล จากบทเพลงแสดงให้เห็น
ความโดดเด่นของบทบาทหน้าที่ของเพลงที่ได้
บอกเล่าถึงแบบแผนพฤติกรรมของคนล้านนา
เพื่อเป็นความรู้ เป็น การตักเตือน ย้ำเตือน หรือ
เป็นแบบอย่างให้ประพฤติปฏิบัติ เช่น การเลือก
คู่ครอง แบบคู่บ่าวสาว การรักนวลสงวนตัว
การรักศักดิ์ศรีของลูกผู้หญิง ความกตัญญู
กตเวที ความสามัคคี ความจงรักภักดี เป็นต้น
และบทบาทหน้าที่ของเพลงด้าน ความสนุกสนาน
บันเทิง บทเพลงที่ขับร้องโดย ออบเซย เวียงฟิงค์
ส่วนใหญ่ เป็นบทเพลงที่ให้ความบันเทิงสนุกสนาน
มีการใช้ คำสัมผัสสระ สัมผัสอักษร คำซ้ำ
คำซ้อน ล้านวน มีจังหวะเร็ว บางเพลงเป็น
จังหวะรำวง ทำให้ผู้ฟังได้รับความเพลิดเพลิน
ผ่อนคลายจากความตึงเครียดได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการศึกษาวิจัยสามารถช่วยให้
ผู้ศึกษาการใช้ภาษาถิ่นสามารถนำผลการศึกษา
ไปเป็นแนวทางในการศึกษาภาษาถิ่นอื่น ๆ ได้
2. ด้านอัตลักษณ์ผู้ที่ศึกษาเกี่ยวกับการ
ประพันธ์เพลงแนวลูกทุ่งคำเมือง สามารถ
นำไปเป็นแนวทางในการศึกษาอัตลักษณ์
ด้านอื่น ๆ ได้

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบภาษาถิ่น ทั้ง 4 ภาคของประเทศไทยในเพลงลูกทุ่งคำเมือง

2. ควรมีการศึกษาด้านอัตลักษณ์

ของคนไทยในแต่ละภาค จากบทเพลงลูกทุ่งที่เป็นเพลงยอดนิยม

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา แก้วเทพ. (2544). *ศาสตร์แห่งสื่อและวัฒนธรรมศึกษา*. กรุงเทพฯ: เอ็ดดิสันเพรสโปรดักส์.
- ขวัญใจ บุญคุ้ม. (2559). *วัฒนธรรมและบทบาทหน้าที่ของเพลงลูกทุ่ง*. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่).
- ฐิตินันท์ บ.คอมม่อน. (2555). เพลงและอัตลักษณ์วัฒนธรรมชุมชน: จรัส มโนเพ็ชร กับบทบาทของนักบริหารวัฒนธรรมดนตรีล้านนา. *นิเทศศาสตร์ธุรกิจบัณฑิต*, 6(2), 145-165.
- พรพรรณ วรรณ. (2542). *เพลงคำเมือง*. ในสารานุกรมวัฒนธรรมไทยภาคเหนือ. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทยธนาคารไทยพาณิชย์.
- ไพฑูรย์ มีกุล. (2551). *หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ป. 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- ยุวรี กุศล. (2554). *อัตลักษณ์ชาวอีสานจากบทเพลงลูกทุ่งที่ขับร้องโดย ต่าย อรทัย*. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่).
- รังสรรค์ จันต๊ะ. (2544). *เอกสารคำสอนคดีชนวิทยา*. เชียงใหม่: สิรินาถการพิมพ์.
- รัชณี กาวี. (2558). *นิทาน ตำนาน ภูมิปัญญาและประวัติศาสตร์: บทบาทหน้าที่ คุณค่าและอัตลักษณ์ของ ชุมชนท่าผาป๋ม ตำบลท่าผาป๋ม อำเภอมะนังน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน*. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่).
- ศิริพร ณ ถลาง. (2552). *ทฤษฎีคดีชนวิทยา วิธีวิทยาในการวิเคราะห์ตำนาน-นิทานพื้นบ้าน*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุกัญญา เซาร่วมทิพย์. (2549). *อัตลักษณ์ของชาวล้านนาในนวนิยายของมาลา คำจันทร์*. (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- สุรพล ดำริห์กุล. (2545). *แผ่นดินล้านนา*. กรุงเทพฯ: ด้านสุทธาการพิมพ์.
- อารี ถาวรเศรษฐ์. (2546). *คดีชนวิทยา*. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- ศุภกิตติ์ คุณา. (ม.ป.ป.). *อบเชย เวียงพิงค์ นักร้องเสียงอมตะ ตำนานเพลงปี่ไหมเมือง*. สืบค้นจาก <https://www.archive.is/>